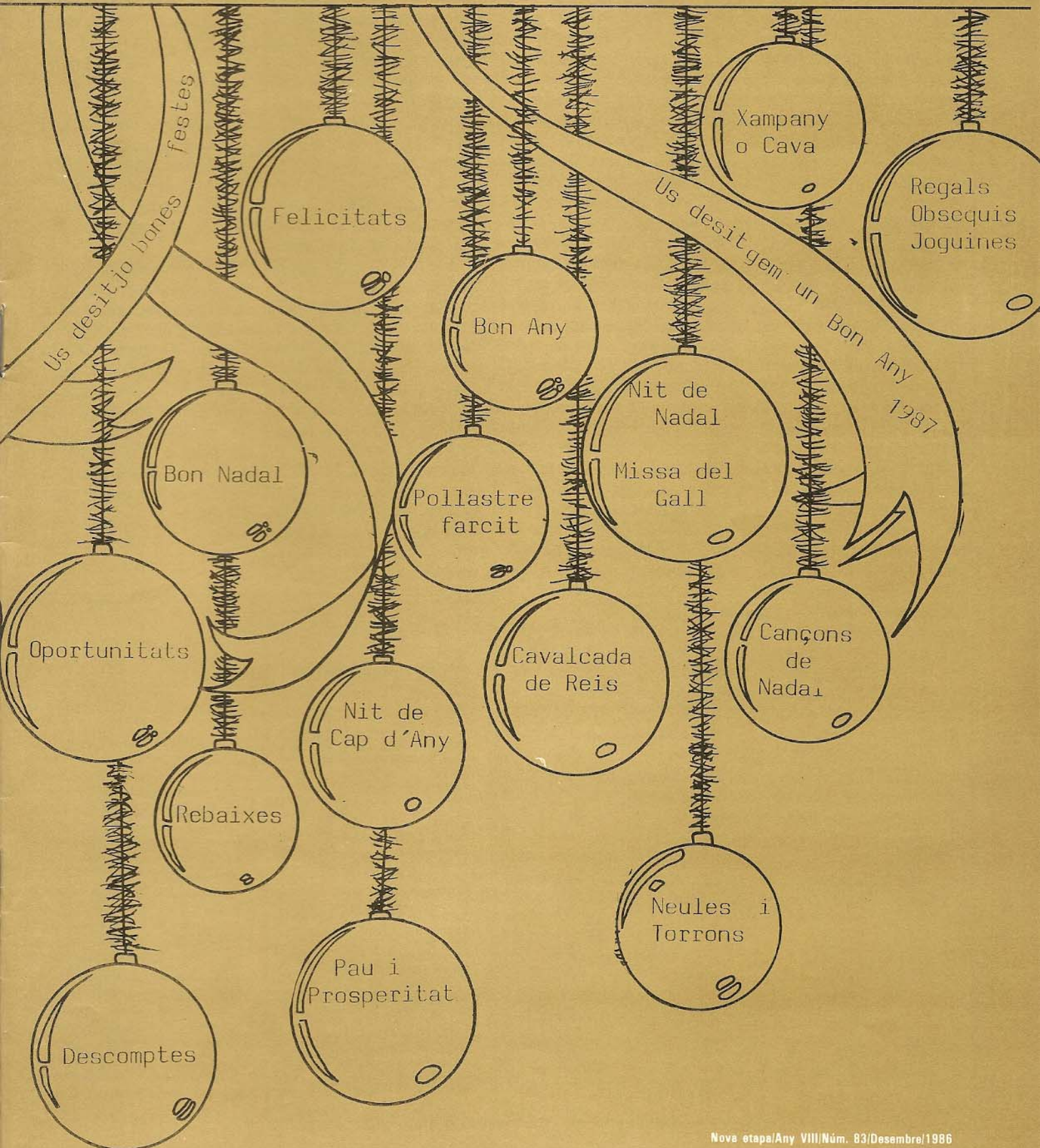

LA FARGA

R E V I S T A D E S A L T

LA VIDA DEL CASAL Afartapobres?

En primer lloc, i donat que el compaginador veig que m'ha assignat la contraportada (gràcies Manel, què vols prendre?), no puc començar d'altra manera que desitjant-vós' a tots, estimats lectors, que passeu un Bon Nadal.

I anem per feina. Avui comentaré l'espectacle lamentable que donen alguns socis durant el vermut de germanor del dia Sant Esteve; sí, sí, em refereixo a aquells que corren amb el bolso i la bossa de plàstic omplint-la a grapats tan bon punt comença el vermut; com si a casa seva els manqués el menjar! Aquesta actuació es ve repetint cada any, i alguns socis s'han sentit molestos quan això s'esdevé a prop d'ells; i alguns, menys caritatius, han batejat el vermut amb el títol d'**afartapobres**.

Faig una crida a tothom per tal que evitem aquest any la repetició de l'esmentada actuació; procurem també no «plantificar-nos» davant de la safata del pernil sense deixar que els altres hi arribin, tornem a aquesta vetllada l'esperit de **Vermut de Germanor**, amb què va ser creada un bon dia per l'amic Cebrían (que algunes idees bones ja les ha tingut).

Abans de plegar, m'he tornat a llegir l'escrit, no sigui que se m'emprenyi algú tot dient que l'he faltat al respecte, però sembla que no... vaja, a mi em sembla que no; sabeu què us dic... qui tingui cua de palla...

Repeteixo, a tots, **Bon Nadal**.

Joan Boada

Notes breus

* Esperem que cada família de socis del Casal, ja haureu rebut a casa un exemplar dels Estatuts del Casal. A causa de la seva profunda renovació, la Junta ha cregut convenient que almenys cada família en tingui un exemplar.

* La Junta s'està plantejant des de fa dies la necessitat d'ampliar els locals; ho publiquem perquè ja ha arribat a alguns socis. De moment encara no hi ha res definitiu, ens movem en el terreny dels projectes i de les estimacions de pressupostos; quan hi hagi quelcom més concret ja us ho farem saber. Al fil del mateix tema, voldríem demanar, que si algú té alguna idea sobre la possibilitat d'ampliació del local, que l'exposi a la Junta.

* Estem preparant el Programa d'Excursions per a l'any vinent, i encara esperem que algú ens digui algun lloc on li agradaria anar. Si us plau, doneu-nos la vostra opinió, els vostres suggeriments, així podrem fer un programa que resulti atractiu. (Després n'hi ha que es queixen de per què no anem a tal lloc, o a tal altre).

* Tornem a demanar als socis que facin el pagament del carnet de soci a través del seu Banc o Caixa d'Estalvis, això és un avantatge pel Casal, ja que simplifica enormement la manipulació de papers, alhora que us permet de rebre el carnet còmodament a casa vostra a primers d'any.

SUMARI

LOCAL	
Vida del Casal: Afartapobres?	2
Notes Breus	2
EDITORIAL	
Nadal	3
LOCAL	
La Tribana:	
Sòl industrial per a la petita empresa	4
Teva/Meva: Pili Fernández	4 i 5
ESPORTS	
Esports a la Farga	6
En Casc Casas, el saltenc que més amunt ha arribat	6 i 7
LA GALLINETA	
Per Nadal el bosc tremola	8
Cartes a La Farga: Sense polèmica	8
El Racó del Petit Anunci	8
TEMA CENTRAL	
El Nadal a Salt	9, 10 i 11
A manera de conclusió	12
L'ESPIETA	
Pressupost/87	13
IMATGE	
«The End»	14
No pot tardar pas gaire	15
CULTURA	
L'Arxiu del Marquès de Camps	17
Risades d'aquí	17
CAGAFERRO	
Splash/Glop: Notes corruptes i/o corruptives	18
Farga Làctica: Retolació en català als carrers de la vila	18
L'acudit foll	19
La vida amb humor: Nadalencia a l'estil popular	19

A partir d'aquest mes LA FARGA es posa a la venda al públic de Salt, a diferents llibreries. El preu és de 60 ptes.

Fàbrica de miralls
Col·locació i instal·lació
Especialitat en vidrieres artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a Bany

c. Joan Maragall, s/n (Zona Esportiva)
Telèfon 23.58.11 - SALT 17006

DISTRIBUIDOR

VENTIKLAD

VENTIKLAD

VENTIKLAD

OLAR S.A.

Nadal

Nadal és la festa que ens transporta a la infància. Nosaltres, petits vailets de pobles i viles que s'anaven refent de les ferides doloroses d'una guerra civil, trescàvem pels carrers escombrats per la tramuntana -espartenyas de treneta i pantalons de vellut apadaçats- amb les nostres galtes vermelles de fred, i les mans i orelles plenes de penellons. El fred corsecava perquè la gana era immensa. La dèria d'anar a rampinyar el que fos als horts veïns era un joc i una necessitat. Entre cop de pedra i cop de pedra a la colla rival, ens n'empescàvem mil-i-una per fer-nos la minsa vida més agradable. Ara podem recordar aquell xicotàs de pagès, que ens canviava magranes per cromos de xocolata o per capses velles de cerilles. Més d'una vegada ens havíem gastat els nostres miserables guanys al joc de palet per mor d'aconseguir un d'aquells preuats fruits del magraner. I, més d'una vegada també, un company més ganàpia que nosaltres ens l'havia pispada, deixant-nos una sensació de frustració, barrejada amb dolor i amb odi sord.

Per Nadal, si les coses anaven mig bé, arribava algun pollastre rostit a la taula familiar. Però el nostre cor d'infant anava més adelerit per les magranes d'en Toni de Can Figa, que pels pollastres nadalencs.

I, si de cas, somiàvem en els Reis. Primer, tota la parafernàlia de cavalls, disfressats, torxes i betum (de fet hom pintava les cares i mans del Rei negre amb un tap de suro socarrimat), organitzada pel Rector de la Parròquia, la vigília. Els qui eren com nosaltres, bordegassos de nou o deu anys, ja sabíem qui eren els reis. I, fins i tot, maldàvem per ser triats com a patges reials de la cavalcada. O ens ficàvem per entremig de les potes dels cavalls, demanant caramels de cinc cèntims als reis Gaspar, Melcior i Baltasar, els quals, mira per on, resulta que eren en Tianet Ventura, l'Amado de Can Lletenes i en Pitús Llufa. Els més petits no ho sabien, això darrer. Però nosaltres cridàvem: Amando, Amando! Tira'm caramels! Algú, més agosarat, potser deia: Amando, Amando, tira'm un cagarro! Per això, a vegades l'Amado ens engegava un castanyot, però, altres vegades, ens rebetllava una embosta de caramels.

Us recordeu d'aquells caramels cilíndrics, amb gust que s'assemblava a la taronja o a la llimona? La cosa s'ho valia.

Anàvem a dormir, rebenats com burros. I somiàvem en la petita sorpresa de l'endemà. Els dolços de farina i sucre bast, les llibretes i els llapis, el parell de mitjons o els tres mocadors, i, de tant en tant, la joguina esperada, o el carbó acusador.

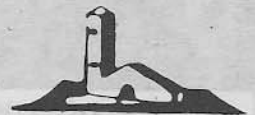
Han passat cinquanta anys de la guerra civil. Els infants d'ara no se'n poden fer càrrec. Les seves guerres són sofisticades, electròniques, metafòriques i asteroïdals. I, si de cas, juguen a fer de Rambo. No sé si us podeu imaginar un Rambo «pelant» comunistes a cops de roc, o aixecant el polze i estirant l'índex, i fent: pssst! pssst!, amb aquell moviment característic de la mà i el braç.

Benaurats els nens d'ara, que no saben què és venir d'una guerra civil real, i passar gana. Ara, això ho estudien, als seus llibres setinats i il·lustrats, quan parlen dels nens del Tercer Món. Segurament que els nens del Tercer Món, els més privilegiats, també fan servir una atrotinada enciclopèdia, com les de la nostra infantesa. Al Tercer Món encara passen Nalds com els nostres, els dels qui ja tenim o passem dels cinquanta anys.

Encara han de passar moltes guerres, abans tots els infants del món no puguin riure per Nadal amb el ventre ple. Cal que fem redescobrir als infants del Mercat Comú el passat alligador i el present camuflat, quan la societat de consum els estimula a viure el Nadal i Els Reis a l'estil Rambo.

Pels creients, aquell que va néixer en una establia, i que és el Rei del cel i de la terra, ens estimula, per Nadal, a fer-nos petits i a estar al costat dels petits.

La resta és comèdia, vestida de sentimentalisme barat, i destinada a oblidar-nos de la fam, de la guerra, i de tot allò que no és just a la capa de la terra.

Nova etapa/Any VIII
Núm 83/Desembre/1986

La Farga/Revista de Salt. Edita/Casal de Jubilats. Consell de Redacció/Lluís Mateu, Guillem Terribas, Miquel Casellas, Joan Boada, Jaume Bosch, Martí Fita, Josep M. Oliveras, Pepa Bouis, Bel Bosch i Josep Guardiola. Col.laboradors habituals/Quim Pla, Emili Gispert, Ventura Pau, Cesca Laguarda. Col.laboradors en aquest número/M.Mercè Roca, Pere Bosch i Alsina, Carles Barceló i Vidal. Fotògraf/Manel Lladó. Correcció/Toni Rusalleda. Administració/Emili Crous. Joan Boada i Miquel Casellas. Distribució/Pitu Geli, Josep Cebrian i Josep Gassiot. Disseny i compaginació/Manel Mesquita. Tiratge/1.300 exemplars. Redacció/Passaig Verdguer, 1. Tel. 23 04 98. Impressió/Pagés Impremta Anglès. Tel. 42 01 07. Dipòsit Legal/Gi. 356/79.

LA TRIBANA

Sòl industrial per a la petita empresa.

«Les normes subsidiàries de Bescanó, que la Comissió Provincial d'Urbanisme de la Generalitat ha aprovat, potencien la creació i desenvolupament d'empreses familiars coordinadament amb l'Ajuntament de Salt... (Diari de Girona - Los Sitios, Tel. 22 11 86)

És urgent en el nostre Poble que la Casa de la Vila ofereixi sòl industrial per a petites empreses i doni facilitats pel seu establiment dintre el nostre terme municipal.

La manca de terrenys qualificats per a instal·lar-hi petits tallers o magatzems va portar el desori, encara existent, en alguns indrets on sense la infraestructura mínima necessària varen edificar-s'hi naus industrials. També es varen aprofitar magatzems entre illes de cases per a muntar-hi petits tallers, o en locals situats dintre el sòl urbà tal i com s'establien tradicionalment les empreses artesanals en el nostre Poble.

Amb el nou Pla General d'Urbanisme de la nostra Vila es preveuen els indrets on es podran instal·lar petites indústries i magatzems.

Actualment: Sòls urbans industrials ja consolidats o amb clara vocació

de ser-ho (Sector de Coma Cros, Gassol, Frigoter, Cementiri).

Dintre els propers 8 anys: Sòl industrial ja consolidat en bona part i oferta limitada per a tallers (Sector Torre Mirona),

Més enllà dels 8 anys: Sòl industrial a ordenar (Sector ENHER - Prolongació del C/. Dr. Castany).

El lector que conegui el nostre terme municipal haurà deduït de la lectura que l'oferta de terrenys industrials és avui per avui més aviat minsa.

Si analitzem el primer apartat, que és en síntesi l'oferta actual, ens trobem amb uns sectors (Coma Cros, Gassol), que ja no permeten la instal·lació de cap nova indústria per manca de terreny. Els altres dos sectors (Frigoter, Cementiri), tampoc ofereixen gaires possibilitats, i menys un preu al pam que pugui engrescar per a noves instal·lacions en aquests indrets.

Cal, doncs, escurçar tot el possible el termini d'adequació del Sector Industrial Torre Mirona, i que aquest previsible acord amb els nostres veïns de Bescanó faci encara més interessant l'establiment de noves empreses en aquesta zona.

L'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca ha donat terrenys municipals, amb la infraestructura necessària per a la instal·lació d'indústries, als empresaris que vulguin obrir un taller en aquella població de la Garrotxa. Aquest és un gest que no podem demanar al nostre Ajuntament, però que ens demostra quina és l'oferta municipal, sens dubte la millor, que hi ha en aquests moments en el mercat del sòl industrial a les nostres comarques.

En els últims anys hem hagut de deixar marxar del nostre Poble empreses importants, ja consolidades en sòl urbà, per manca de terrenys industrials o amb infraestructura suficient per a establir-se on poguessin ampliar la seva fàbrica. Actualment estem forçant la sortida de petites empreses del nostre sòl urbà, al no donar opcions d'ampliació racional dels seus magatzems en sectors no consolidats com a zones amb indústria tolerada. I el més greu és que no els oferim cap més alternativa de trasllat immediat a una altra zona qualificada, dintre el nostre terme municipal.

És potser que fan nosa les petites empreses, en el nostre poble? És evident que no és pas així, però cal que es demostrï amb fets.

Si la reactivació industrial sembla que comença a treure el cap en el nostre país, hem de procurar que a Salt no se'ns escapi el tren i ens passi que, per no ser-hi a temps, hàgim de ballar amb la més lletja.

TEVA/MEVA

Pili Fern

Pili Fernàndez és atractiva. Als seus 43 tants, et dona una imatge que poques vegles dones d'aquesta edat moll dels ossos, asseg seva vida i predica amb ella com la seva família ganes.

De tota manera, diu la dita que ningú no és profeta a la seva terra, i Pili Fernàndez no n'és una excepció. La seva activitat professional com a entrenadora de patinatge artístic la desenvolupa des de fa uns 25 anys a Girona. Notem sincerament que, malgrat l'amor que sent pel club gironí i per les seves alumnes, a la Pili li dol no haver pogut dedicar-se a aquesta activitat a la seva vila natal, a Salt. **No m'ho varen demanar mai. Jo els he ajudat en tot el que he pogut, però costa molt de fer pujar aquest esport a Salt.** Pili Fernàndez creu que hi manca experiència, encara que existeix bona voluntat.

Però anem a fer una mica d'història. A Pili Fernàndez, la tradició esportiva li ve de lluny. Ja el seu pare va ser un conegut boxejador i ella va fer-se gran enmig d'un ambient de respecte i amor per l'esport. Vaig créixer parlant d'esport i a casa varen respectar de seguida la meva afició i em varen animar sempre. Encara que també em van fer aprendre a cosir i a cuinar, com a totes les noies. Una altra de les meves vocacions

Sector de Torre-Mirona. Sòl industrial ja consolidat en bona part i oferta limitada per a tallers. (Foto: Arxiu d'imatges Ajuntament de Salt).

El Menoró del Rec

àndez

s realment una dona anys, molt ben portatge de vitalitat i ferades descobreixes en dat. Esportista fins al jura que l'esport és la mb l'exemple, car tant ia, el practiquen amb

era el dibuix i vaig poder estudiar a l'Acadèmia de Belles Arts de Lluís Molins. Després ho vaig deixar per dedicar-me plenament a l'esport. Als 10 anys comença a patinar a les dependències de la Coma Cros, i, vés per on, quan varen instal·lar-hi una guarderia regentada per monges se'ls va acabar la bona vida per culpa dels miraments de les religioses quan veien aquelles noietes ensenyant les cuixes. Va ser aleshores que va fitxar pel Girona, club al qual encara pertany, però no com a patinadora sinó com a entrenadora de les figures més joves del patinatge. Un accident patinant va truncar la seva carrera com a practicant

d'aquest esport i va haver de dedicar-se a la seva ensenyança. Eren altres temps i no hi havia tècnica. Ens arriscàvem massa. Jo em vaig haver d'operar dels dos meniscs i encara arrossego alguns problemes amb els lligaments d'una cama. D'aquesta manera Pili Fernández no va poder arribar al món de la competició d'alt nivell per a la qual estava totalment preparada, i ara es dedica a l'entrenament de patinadores d'èlite, encara que confessa que li agraden molt els petits, als quals també dedica bona part de la seva activitat professional.

A més de la pràctica de l'esport com a mitjà per a guanyar-se la vida, Pili Fernández és una autèntica entusiasta dels esports. De tots, però bàsicament dels anomenats minoritaris, els quals practica i també dedica un espai setmanal a la ràdio local. **Prenc ajudar a la gent, als saltencs, a viure els esports minoritaris i a practicar-los en grup. També voldria aconsellar a totes le dones que practiquin algun tipus d'esport, perquè es trobaran amb moltes més ganes de viure i, fins i**

tot, d'arreglar-se. A Salt no es practica suficientment l'esport de carrer, sobretot a partir d'una certa edat, encara que ara s'està fent una bona feina institucional en aquest sentit i es comença a notar al carrer. A més, si se segueix amb el ritme que porta l'esport en l'ambient escolar, d'aquí a uns anys, es notarà força.

Malgrat la seva dedicació al patinatge artístic,

ens confessa que l'única sortida dels nois i noies que el practiquen seriosament, amb tot el sacrifici que aquesta pràctica requereix, és la de l'entrenament. Pili Fernández ha sigut l'entrenadora de tots els actuals professors de patinatge de les comarques gironines i se'n sent orgullosa, si bé manifesta la seva creença que **els estudis estan per sobre de tot i cal no deixar-los de banda.**

REMOTO
VENDA RECANVIS
TALLER REPARACIÓ
Importador per a Espanya

CHIARAVALLI
LA CORONA DEL CAMPION

ARIE

POLINI

DOMINA

SUNFLEX

GAMA

ACERBIS
PIRATA 100%

IRIS

BUZZETTI

Venda i reparació de bicicletes
velomotors i motos

MOTOS

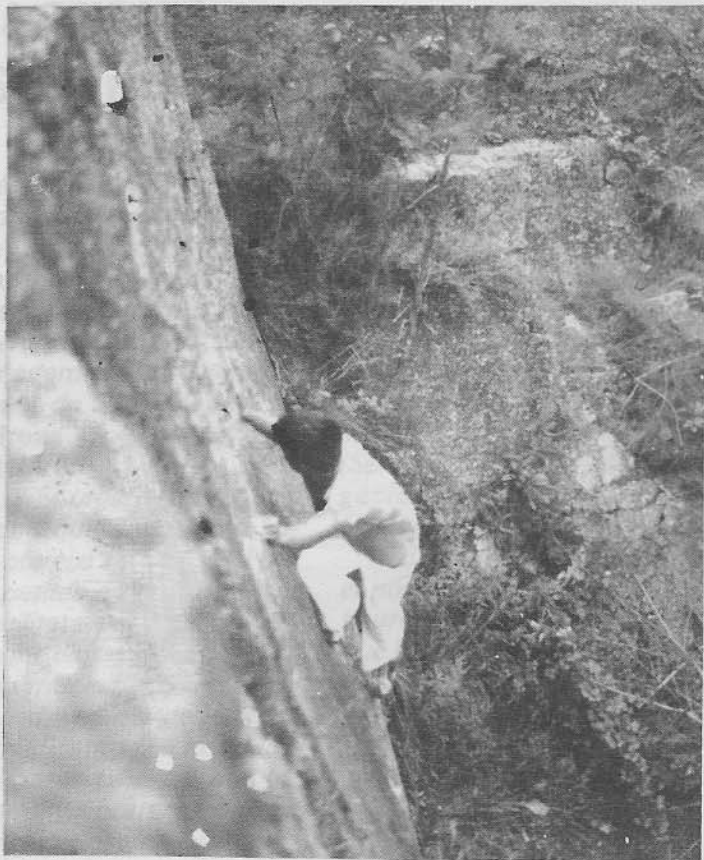
CATALUNYA

PERE TEIXIDOR

MONTESA	HONDA	PUCH
PEUGEOT	DUCATI	
VESPINO	VESPA	
DUCSON	DERBI	

Carrer Major 307
Telèfon 23 93 67
SALT

LA FARGA/5

ESPORTS DE FARGA

Jo, ja el coneixia. Viu al carrer de darrera a casa. Jo, ja sabia que li agradava la muntanya i sovint s'hi deixava perdre. Però, jo, no podia pensar que un dia l'admiraria. I és que s'ha d'admirar per força. El fet de posar el nom de l'esport gironí a dalt de tot, no és pas tasca que la pugui fer tothom. Però ell, juntament amb els seus companys, han fet de la seva pujada al Kanch, gairebé una gesta popular. I això s'ha vist amb la rebuda que varen tenir a Barcelona i sobretot a la rebuda de la rambla gironina.

Potser, si hagués estat una expedició amb un pressupost més ampli n'hauríem sentit a parlar més i més lluny; fins i tot, qui sap si algun rotatiu de la capital catalana se n'hagués fet ressò. Però ja se sap, els provincians, són i seran sempre de noble, per

molt que ens afeixuguem. Però el més important és haver-ho aconseguit, haver mobilitzat la gent de províncies que en definitiva és la que ha recolzat moralment l'expedició, i haver-se posat a l'alçada d'altres aventures.

És per això que se'ls ha d'admirar, aplaudir i animar que hi tornin.

Nosaltres, però, i ja que som de províncies, cal que donem a tothom el que li toca.

Quatre gironins, tres de Sant Hilari, un de Banyoles, un de Salt i un Basc, han fet popular un eslògan: L'alpinisme gironí mai no havia arribat tan amunt.

A vosaltres, doncs, moltes felicitats i permeteu-me felicitar en especial en Cesc. Perquè és de casa, què cony!

Papi

En Cesc Casas, el sa amunt ha arribat.

Tothom ja sap que el passat dia 24 d'octubre, al voltant de les 12 h. del migdia, hora local, en Josep Permanyer trepitjava el tercer cim més alt del món (8.598 m.).

Tothom sap també la rebuda que va tenir l'expedició Girona-Himalaia 86 a la nostra veïna ciutat de Girona i els actes que per aquest fet es varen programar.

Parlar d'en Cesc Casas, però, ja no és tan conegut de tothom malgrat que ell ha estat un dels expedicionaris gironins al Kangchenjunga. Ell era el benjamí. Ell era el saltenc de l'expedició.

En Cesc, com gairebé tothom el coneix, viu al carrer Manuel de Falla del nostre poble. Ell, als dos anys, ja seguia les passes del seu pare pel mig dels boscos gironins. Des de petit, potser perquè la família ja hi estava abocada, sempre li va agradar molt la muntanya i era el seu esplai dels caps de setmana. Als nou anys, el nostre personatge ja havia assolit el seu primer tres mil,

**Emili
Crous**

LLOGUER DE CADIRES — ENVELATS
ADORNAMENTS — PISTA PARQUET

Sant Jaume, 18
Telèfon 24 16 47

SALT (Girona)

Itenc que més

com diuen els muntanyencs. I als disset se'n va anar a Bolívia a fer un cinc mil, després, això sí, de córrer tot el Pirineu d'un cap a l'altre com si fos a casa seva. Aquesta vocació per la muntanya l'ha portat a poder formar part de l'expedició que va assolir el Kangchenjunga, que ha estat la gesta més alta de l'alpinisme gironí. Dins aquesta expedició, ell hi representava la joventut. Va marxar amb 20 anys, va complir-ne 21 quan es trobava en ruta cap al camp base i va tornar amb el millor regal de natalici que ningú no li podia oferir. El cim. A més, en Cesc era l'encarregat del material, per això ja abans de marxar portava molt temps buscant el millor material per aquesta sortida. Per això va ésser el primer en marxar cap a Katmandú, per poder arreglar tràmits burocràtics i no va tenir cap problema quan la resta de l'expedició, que va marxar dies més tard, hi arribés. Després, però, també s'hagué d'encarregar de les trans-

missions. A ell li agrada tot això, perquè en definitiva és la seva vida.

Des que va marxar fins a la tornada varen passar més de tres mesos. Va tornar amb un moreno autèntic de muntanya. Va tornar content i feliç i amb la satisfacció d'haver aconseguit la fita proposada. Amb ell també venien satisfets els seus companys: en Salvador Coll, que hi feia les fotografies; en Jordi Terrades, que vetllava perquè ningú no estigués malalt; en Ramon Estiu, que era el director tècnic de l'expedició; en Santi Carrillo, que era comptabilitzador de material; en Joan Cardona, que era el preparador físic; en Quim Bover, que tenia la difícil tasca de no deixar passar gana als seus companys; en Pepe Permanyer que, també tenia cura del material; en Joan Hugues, cap de l'expedició; i en Xavier Erroz, un company basc que s'hi va afegir quan ja eren al Nepal, i que va posar el seu granet de sorra tot filmant amb la seva càmera la sin-

gular aventura.

Diuen, i és veritat, que aconseguir fer el cim del Kanchenjunga ha estat la fita més important de l'alpinisme gironí. I també diuen, malgrat que això no es pot demostrar, que en Cesc Cases és el muntanyenc més jove que mai ha format part d'una expedició que hagi atacat un vuit mil.

El que sí és clar, però, és que en Cesc és el saltenc que més amunt ha arribat.

A cadascú el que li pertoca i a tots els herois enhorabona des de La Farga.

Sort i a tornar-hi, però de moment, Bon Nadal.

J.G.

Sport Garatge, s.a.

Josep Casals

Reparacions
Engrasament
Neteja

Passeig Marqués de Camps, 5
Tel. 23 33 11 SALT

Subministres Catalunya, s.l.

VOLVO

Camions i Autobusos

Passeig Marqués de Camps, 3 - Tel. 23 33 11 - 23 78 83 SALT

FOTOCÒPIES
CÒPIES DE PLÀNOLS
PAPERERIA
TÈCNICA
MATERIAL
PER A DIBUIX
I OFICINES

A GIRONA:
Avgda. St. Francesc, 4 - Tel. 20 39 44
Pompou Fabra, 11 - Tel. 20 39 44
Migdia, 11 - Tel. 21 35 65

A SALT
Passeig J'Olot, 166
Tel. 23 27 08

LA GALLINETA

Per Nadal el bosc tremola

L'any passat diversos col·lectius ecologistes de Catalunya van editar un tríptic sobre el Nadal. El tríptic en qüestió feia referència a l'origen del Nadal, al consumisme d'aquests dies, als regals d'armes bèl·liques durant les festes de Reis, etc.

Un apartat destacat del tríptic era el que feia referència a la tala incontrolada d'arbres que molts ciutadans acostumen a fer aquests dies. Molts d'ells, no dubten a agredir boscos i plantes per tal que durant 15 dies, un simple arbre adorni amb música i pampallugues la seva llar.

Amb la motorització i l'ús general del cotxe, nombroses persones arriben avui als llocs més insospitats dels nostres boscos.

Un altre mal costum, molt arrelat entre nosaltres, és l'abús de recollida de molsa i grèvol en aquests dies. No ens referim pas al fet d'agafar una mica de molsa per el pessebre (tradicció ben catalana, per cert), sinó al seu abús i comercialització sense tenir en compte que tant la molsa com el grèvol compleixen funcions ecològiques importants dins el bosc.

La molsa evita l'erosió del sòl i fa possible la recuperació vegetal del mateix bosc. El grèvol compleix, durant l'hivern, una funció vital per a molts animals i amb la seva existència fa que sobrevisquin. Si el tallem massivament posem en perill una determinada fauna.

Martí Fita

CARTES A LA FARGA

Sense polèmica

He llegit a **La Revita de Salt**, La Farga, n.º 81, l'escrit d'en Joan Boada en el qual es lamenta que al nostre **Casal de Jubilats** s'anomeni La Petanca o Petanga, quan ho diuen malament. S'explica d'una manera que sembla com si fos d'abans d'ahir que se li diu aquest nom. Tots els saltencs saben de la manera que s'inicià aquesta entitat, amb el malaguanyat Pere Vila que va començar reunint uns quants jubilats a la Plaça dels Peixos, i els inicià en aquest joc de les boles, pel qual sempre hem sigut coneguts. Després, el Sr. Rector de la Parròquia els acollí al pati de la rectoria on, com dic, nasqué aquest **Casal de Jubilats**. De llavors que per la majoria de gent s'anome-

na La Petanca, i no crec que ningú ho faci en to despectiu.

El cas no em sembla bé com a soci del **Casal de Jubilats**, és que un company d'aquest Casal s'atraveixi a faltar al respecte a altres Associacions de gent gran, dient que els altres Casals, Llars o Clubs de Jubilats s'acosten o semblen massa asils de vells, perquè un asil de vells és un lloc on els asilats hi fan vida, i pel que jo veig els socis d'aquests Centres van tots a menjar i dormir a casa seva. Això sí que crec que és dit en to poc respectuós i pot molestar algú.

I encara li diré més: Com a ex-membre de la FATEC -Federació d'Associacions de la Tercera Edat de Catalunya- he tin-

gut ocasió de conèixer molts Casals, Llars i Clubs de Jubilats d'arreu del Principat, i totes les que jo conec estan integrades únicament per jubilats i pensionistes, i alguna d'elles desenvolupa activitats nombroses: esportives, culturals o artesanes, que ja voldrém pel nostre poble. Em reafirmo en la creença que això d'asil de vells està molt mal dit.

L'únic Casal de Jubilats que conec que es regeix pel sistema del nostre Casal de Jubilats és el Casal de Jubilats de Salt.

I amb aquesta afirmació dono per acabat l'assumpte.

Salt, 20 de novembre de 1986

Pere Bosch i Alsina
Soci del Casal n.º 480

El Racó del Petit Anunci

(L'oferta i la demanda).

Obrim a LA FARGA, aquesta petita secció que vol fer un servei als nostres lectors.

Qui vulgui vendre, comprar o intercanviar alguna cosa pot escriure a aquest espai per a fer-ne divulgació, i gatuïtament se li publicarà.

Les cartes les podeu adreçar al Pg. de Verdader, 1 - Salt (La Farga - El Racó del Petit Anunci).

Podeu donar el vostre número de telèfon i, si no en teniu, el domicili amb el nom o inicials.

Us posem alguns

exemples, que per aquesta i única vegada són improvisats i ficticis.

• **Es fabrica pa de motlle, a l'estil de Moliló. Tel. 20 50 722.** Qui vulgui comprar-ne que demani per la Nuri.

• **Matrimoni amb experiència en treballs al camp, s'ofereix per a guardar càmping.** (Les Sureres s/n., afores de Salt).

• **Venc moto de segona mà, marca Guzzi. Només té 5 anys. Va amb gasolina (Tel. 21 62 821, Pere).**

• **Vull comprar discos de «The Mama's and the**

Papa's». Si us interessa pregunteu pel meu germà Xavier. Absteniu-vos de fer-ho amb el pare o la mare (Tel. 23 62 472, Miquel).

• **Tinc tots els llibres de 2on de B.U.P. Ara, al cap de 3 anys que he aprovat, els vull vendre. Bon preu (Eva, Tel. 21 74 801)**

• **Tinc arada romana en desús. Només cal posar-hi el cavall (En Pep de cal Rascló. Camí de Montfullà).**

El Nadal a Salt

Salt, com totes les ciutats i pobles de Catalunya, celebra les Festes de Nadal. Les més típiques tradicions (Reis, Pastorets, Pessebres casolans...) s'entrellacen amb actes populars i profans (la Loteria de Nadal, les Revetlles de Cap d'Any, l'ornamentació de carrers i establiments comercials...)

Els darrers anys estem assistint a dos fets que poden semblar oposats: Per una banda, un reviscolament de les tradicions populars catalanes, potenciades sobretot a partir de les escoles i grups d'animació infantil... (l'home dels nassos, les llufes del dia dels Sants Innocents, el pessebrisme col·lectiu...) i per l'altra una invasió del més pur model de Nadal anglosaxó, que amb la seva força s'està imposant arreu del món, i ens fa arribar una imatge uniformitzada de les festes nadalenques (l'avi, el Santa Claus, les cançons melòdiques

standaritzades, i totes les felicitacions i «Merry Christmas» que vulgueu...)

Salt no s'escapa d'aquestes influències i les dues es troben fortament arrelades al nostre poble...

No volem pas parlar del Nadal programat i dissenyat per computadora, ni del Nadal estrictament comercial.

LA FARGA en aquest número de desembre ha donat la veu a les entitats i grups del nostre poble que treballen per fer un Nadal més festiu i joiós.

Aquests grups s'esforcen per fer reviure les nostres tradicions i esmercen moltes hores abans de les festes per preparar algun tipus d'activitat, tant per als infants com per als adults saltencs.

A ells ens hem adreçat perquè exposin, encara que sigui breument, les seves vivències.

Els Chorus de Can Panxut El Nadal a l'Hospital Psiquiàtric

Quan des de la direcció de la millor revista rural de Salt se'ns demana sobre els avatars nadalencs dels mestres que formen els Chorus de Can Panxut, hom pensa que una part del més íntim de la víscera que batega surt a la llum pública. Per Nadal i Sant Esteve tots sentim la necessitat de ser a prop d'aquest públic que, any rera any, espera commoure's per tan excepcionals veus, per ésser entre aquells que estimen la música i senten Mozart, Wolfgang Amadeus, després d'un copió dinar en el qual tota la família ha somrigut complaguda quan el més petit de tots ha recitat el més bell poema de Nadal.

Però, desgraciadament, els mestres passen el Nadal al jet. Lufhansa, Swisair, TWA, Air Maroc són companyies que els traslladen d'arreu de la mundaneïtat al més pregó de la ruralia. Aliments preuinats, begudes escassament nutritives, insomni, inquietud per ser puntualment allí on els seus incondicionals els reclamen. Avions de vol precari, cordilleres de neus perpètuas, aeroports en trànsit, aterratges forçosos, firma indiscriminada d'autògrafs recla-

mats insistentment per multituds delitoses. Per què continuar? Cal explicar allò que somuria l'ànima més pètria? No hem de permetre que el nostre desconsol frapi els sentiments d'aquells que fan del Nadal monument a la família, i de llurs estómacs, seu de la més gran de les inconcincies mengívoles. Per a aquestes meritíssimes veus, la tradició és el que és, el «Noi de la mare» el propi fill, el Micalet de la Seu, l'ídol, el més heavy i la llunyania d'aquest incomparable monument viu de l'home que és el poble de Salt, entre muntanyes nevades solcades per rius de peixos riallers que canten el naixement de Jesús, la font d'una insufrible recança que corseca allò que de tan íntim resulta intangible.

Són les dotze van tocant, Alfonso di Mateo, insigne batuta, espera a Copenhagen el vol que el traslladarà a l'aeroport més proper. A la suite on s'ostatja, l'aigua de la banyera a 25°. Està relaxat. No obstant això, les successives trucades dels mestres li comuniquen la tensió del moment. És el Nadal dels famosos.

Malalts, metges i cuidadors de l'Hospital Psiquiàtric, estem segurs que enguany s'ho passaran la mar de bé amb els actes que han organitzat conjuntament: els pastorets i la interpretació del pessebre vivent.

Amb l'organització d'aquests actes nadalencs, el

Psiquiàtric passa a omplir els diferents actes que celebra durant el curs de l'any, així com el carnestoltes, per la Festa Major, etc. Actes que segurament fa 100 anys que no celebraven.

L'Agrupament Escolta Sant Cugat

• El dia 20 de desembre, a les 4 de la tarda, sortiran al carrer a obsequiar la gent amb treballs manuals fets per ells mateixos, tot desitjant la pau.

• Els Pioners (14-16 anys) organitzen una recollida de joguines a la rectoria, tot passant per les cases a recollir-les, per obsequiar-les

als integrants de la llar infantil de la nostra localitat.

• Afegim, també, que els escoltes són qui organitzen el pisolabis de la missa del gall i la majoria que formen el grup Delpatru encarregats d'interpretar els pastorets d'enguany, tant en actors com en tècnics, etc....

Nadal a la parròquia de Sant Cugat

El nostre pensament davant el Nadal que s'acosta és centrar l'atenció en el tema de «la pau», donat que serà el Nadal de l'Any Internacional de la Pau.

Desitjaríem tan com sigui possible, portar a la pràctica les paraules dels bisbes en el document «Constructors de la Pau» VI,1:

«La pau gran del món descansa en els petits gests de pau que cadascú de nosaltres pot construir a la mesura de les seves forces i de les seves responsabilitats, a la família, al grup, al treball, en la professió, al poble o a la ciutat, en els àmbits culturals i econòmics, en les relacions interpersonals i en la política.

Quins són doncs, aquests petits gests que la parròquia promourà?

1. — Campanya «No a les joguines bèl·liques».

Es farà participar als infants de catequesi a la Campanya promoguda per Justícia i Pau contra les joguines bèl·liques., El seu lema és «Aprenquem a jugar sense jugar a guerra». El treball de senzibilització es fa a base d'uns treballs gràfics i d'uns adhesius.

2. — Mòbil sobre la Pau.

Es construirà al temple parroquial un mòbil al·lusiu a

la pau, amb la participació d'infants i adolescents que es reuneixen a la parròquia.

3. — Celebració Penitencial.

A la vigília de Nadal tindrà lloc una celebració de la penitència com a trobada de conversió, puix no hi ha autèntica pau sense canvi de cor.

4. — Missa del Gall.

A les 11 de la nit de Nadal hi haurà la Missa del Gall, preparada per l'Agrupament Escolta, amb un pisolabis al final a base de coques casolanes portades pels assistents, con a signe de compartir.

5. — Rutes.

Els adolescents faran rutes a indrets on hi ha gent que en grup treballen i són constructors de pau: a favor dels deficients, dels vells...

6. — Pessebres a casa.

S'impulsarà la tradició del pessebre familiar com a obra de col·laboració entre els diferents membres de la família.

Heus aquí, doncs, la línia i les accions que la parròquia es proposa impulsar per Nadal. Darrera de cada cosa només hi ha una il·lusió: que després de Nadal, Salt, sigui una mica més «Un Poble de Pau».

El Nadal a Can Panxut

Els actes que se celebren a l'Ateneu Saltenc de Can Panxut són els següents:

• Els dies 5, 6 i 7 de desembre, QUINA POPULAR, organitzada per l'Escola d'Adults. Els dies 5 i 6 a les 10 del vespre, i el dia 7 a les 7 de la tarda i a les 10 del vespre.

• Els dies 25, 26 i 28 de desembre, representació dels PASTORETS de Josep M.ª Folch i Torres, a les 5 de la tarda.

• A la nit de Sant Esteve actuació dels populars «CHORUS de Can Panxut»

No oblidem, però, els actes que Rialles organitza per la mainada.

El Nadal a les escoles de Salt

Silvestre Santaló

L'àrea de Plàstica dels diferents cursos aplica les tècniques i continguts referent al Nadal: Decoració, treballs manuals, pessebres, ornamentació, etc...

L'àrea de llenguatge i experiències desglossa la tradició nadalenca amb poemes, llegendes, cançons, etc.

Edició especial de la publicació «LA SILVESTRIANA», dedicada al Nadal/86.

I fan cagar el tió tots els alumnes de l'escola.

Escola Guimerà

Els dies 19, 20 i 21 de desembre, a les 5 de la tarda i a l'Ateneu Municipal de «CAN PANXUT», els alumnes de 5º i 6º, representaran els Pastorets.

Col·legi Vilagran-Nogué

PARVULARI:

El dia 21 de desembre arribarà el «Papa Noël» a les 4 de la tarda amb el sac ple de regals per a totes les alumnes.

E.G.B.

Reis a Salt

El Patge Reial a Ràdio Salt

Enguany la mainada de Salt podran gaudir més que mai de Ses Majestats els Reis Mags d'Orient. El diumenge dia 4 de gener, el Patge Reial arribarà per recollir les cartes a les 11 del matí, al Pavelló Municipal d'esports.

L'Àngel Daban també hi serà per oferir-nos un matí ple de cançons i danses.

L'endemà, dia 5, en **Melcior, Gaspar i Baltasar**, faran la Cavalcada per a saludar a tot el poble, sortint

a 2/4 de 7 de la tarda i passant pels carrers: Sant Joan, Llarg, Pl. de la Vila, Major, fins a la Travessera de Santa Eugènia, Pla. de Catalunya, Pg. dels Països Catalans, Ramon i Cajal i fins arribar a la Pl. de Lluís Companys, on seran rebuts per la màxima autoritat de la Vila, l'Alcalde Salvador Sunyer. Els Tres Reis, faran el seu discurs, dels del Balcó de l'Ajuntament.

Els Pessebres a Salt

Parlar de les festes nadalenques i no fer una referència als pessebres i pastorets, a mi em faria l'efecte d'una festa major, sense envelat, ni fires, ni «cavallitos», per l'esbarjo dels petits i grans.

Si deixem de banda els anys malaits de la ja llunyana guerra civil, a les llars saltenques, en aquestes diades, no hi mancava el pessebre infantil, fet de trossos de suro i molsa tendra collida pels marges de les nostres rodalies. Com tampoc mancaven, en el teatre del centre parroquial, les facècies dels pastorets, recordant el naixement d'un infant que deien fill de Déu. Aquestes tradicions populars s'havien perdut, i anys després, i gràcies a uns bons aficionats al teatre, i amb l'ajut de les autoritats municipals, les representacions dels Pastorets tornaren a fer riure a la menudalla, escenificats a la sala de «Can Panxut»; i els pessebres varen adquirir una nova empenta i sota la direcció d'un pessebrista banyolí que ja havia presentat alguna exposició de diorames a Andorra, i que d'uns anys ençà era veí de Salt, fa quatre anys, amb el suport de les Caixes amb delegacions a la vila, i l'ajut moral i material de l'Ajuntament, representat pel tinent d'Alcalde de Cultura i Ensenyament es va organitzar el primer concurs de pessebres escolars, enfocat sobretot a fomentar aquesta tradició tan bonica als alumnes de les diferents escoles saltenques, tant públiques, com privades.

A la vegada, qui fou el promotor d'aquest primer concurs, va anar als col·legis i durant la primera quinzena del mes de desembre, hi donava una conferència explicant el que representava el Nadal en temps anteriors al cristianisme i la transformació de la festa pagana en una tradició històrica que recordés el naixement del fill de Déu, ocorregut precisament en els dies del «Natalis» pagà, significatiu del començ d'un any nou.

I amb el suport de les Caixes i de l'Ajuntament, durant dos anys es feren en diferents locals cedits per l'Ajuntament, l'exposició dels millors pessebres fets a les escoles, i a la vegada se n'exposava algun de més artístic construït per pessebristes professionals.

L'any passat, 1985, aquesta exposició es féu en una de les sales de Les Bernardes, cedida per la Sra. Directora i gràcies a la seva col·laboració i la dels empleats, per tercera vegada s'exposaren pessebres escolars i artístics, com a inici d'una etapa, que superada cada any, fomentés aquesta tradició nadalenca.

Malauradament, un accident fortuït ocorregut el passat mes de setembre, va immobilitzar, qui durant tres anys havia sigut promotor d'aquests concursos escolars, i durant aquests mesos, i fins avui dia, en la impossibilitat de poder conduir el cotxe i fins d'escriure, ja que tenia el braç dret trencat, no ha pogut preocupar-se de les gestions, moltes, que calia fer per dur a bon terme la continuïtat d'aquesta tradició pessebrística, amb la confiança que en el proper any, es torni a reprendre amb la mateixa empenta i l'interès de quan va començar.

L'Avi Pau

El dia 22 a la tarda cada classe farà cagar el tió.

Cada curs fa un concurs de «Christmas».

Les alumnes de 8e, els dies 21 i 22, representaran els Pastorets a la Sala d'actes de la Casa de Cultura Les Bernardes, a 2/4 de 4 de la tarda.

Per a les mares de les alumnes, els dies 21 i 22 de desembre, de 9 a 11, es portaran a terme uns cursets a l'escola. El dia 21, cuina, i el dia 22, decoració.

Pompeu Fabra

A les 6 de la tarda del dia 20 de desembre, representació del Pessebre vivent al pati. Hi participa tot el col·legi.

Col·legi Dominiques

De 2^{on} curs al 8e d'E.G.B., concurs de poemes i rodolins.

De Pre-escolar a 8e d'E.G.B., concurs de dibuixos nadalencs.

Tant dels poemes com dels dibuixos, se'n triaran 3 per classe i el recull resultant, s'enviarà als pares.

També es fan els pasto-

rets, i pessebres col·lectius per aules.

Centre d'ensenyament especial La Maçana

Els alumnes interpretaran quadres escènics dels Pastorets.

Es fa un dinar de germanor; els torrons de les postres són fets pels alumnes.

Construcció d'un pessebre gegant. Les figures són de fang, fetes pels mateixos alumnes.

Concurs de Nadales.

Verge Maria

Representació teatral, a nivell d'escola, de l'obra teatral «Pastorel·la» i també fan cagar el tió.

Montfalgars

Exposició de figures de fang del pessebre, fetes pels alumnes.

Nota de la redacció

A l'hora de tancar aquesta edició, les escoles que falten, encara no havien decidit quins actes organitzarien per aquestes festes de Nadal/86.

A manera de conclusió

Fins aquí les vivències i impressions que han exposat alguns grups i entitats de la nostra vila que organitzen actes durant les diades nadalencques.

La Farga, a mitjan del mes passat, es va adreçar a tots ells (als que han escrit i als que no ho han pogut fer per alguna cosa o altra...) perquè la nostra revista els servís de ressò per també comunicar-se amb el poble.

El Salt Nadalenc, com arreu del país, barrejat entre les vivències de la fe religiosa i la tradició profana/popular que relliga el Nadal amb el consumisme, el gran aparador comercial i les festes o revetlles que a imitació de les societats antigues celebren el solstici d'hivern.

(Aquestes diades coin-

cideixen amb els dies més curts de l'any, i a partir de Nadal el dia ja comença a allargar-se. Heus aquí la coincidència d'aquestes festes amb el Nadal cristià...)

Si algun fet destacaríem a Salt és la tradició que durant anys han tingut la celebració dels Pastorets (bé a l'antic Patronat Parroquial, bé al Psiquiàtric...) i la revifalla que com a espectacle i participació popular ha suposat aquests darrers anys la Cavalcada dels Reis. Tot això lligat al treball que han fet les Escoles, les Parròquies, o associacions de joves, com els Escoltes.

Darrerament, un sector de comerciants, amb el recolzament de l'Ajuntament, ha volgut sumar-se, amb la il·luminació d'alguns carrers,

al caràcter lúdic/festiu del Nadal.

De totes maneres, diríem que al Salt Nadalenc li falta alguna activitat de relleu, que rellencés el nom de la nostra vila dintre el nombre d'actes que arreu de Catalunya es fan per aquestes diades.

Tenim per exemple, excel·lents activitats que promocionen el nom d'un poble aquests dies: sigui amb els pessebres vivents (Bàscara, Castell d'Aro, i tot un seguit de poblacions catalanes), o fent representacions teatrals tipus Pastorets, que duren inclús fins a darrers de gener (Pastorets de l'Ametlla) o amb revetlles de Cap d'Any, que mouen milers de persones cap a uns determinats llocs.

A Salt és important que el nostre Nadal es mogui pel voluntarisme i la disponibilitat d'unes persones (que sempre són poques) i que fan sentir-nos aquestes festes més nostres, i més entranyables...

Paral·lelament amb això i potenciat tant des de l'Ajuntament (Cultura, Promoció Ciutadana) com des d'altres sectors de la vila, caldria promoure a partir del ja existent, un ressò i una qualitat del que es fa a Salt per Nadal.

D'alguna manera un **Per Nadal, recordeu-vos de Salt**. Potser ara seria el moment de començar a posar-s'hi a treballar.

Col·lectiu de Redacció

FIAT Uno Turbo

INJECCIÓ ELECTRÒNICA

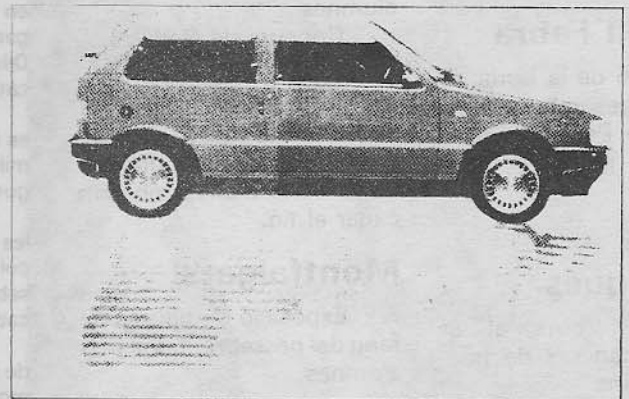
Potència: 105 CVa. Velocitat màxima 200 km/h
Acceleració: 0 a 100 km/h en 8,3 segons

VITSA

Concessionari Oficial per a Girona i província

FIAT LANCIA

Avda. Sant Narcís, 28 · Telèfon 24.12.12 · GIRONA 17005

Servei Oficial: **GARATGE INTERNACIONAL**

Ctra. Girona - Anglès - Telèfon 23.15.61 - SALT

Pressupost/87

L'Ajuntament Sal-
tenc, acordava en sessió
plenària extraordinària, el
proppassat dia 20 de no-
vembre, el pressupost mu-
nicipal per al proper any
1987, de **604.392.000**
ptes., igualat a despeses
i ingressos, del qual us
desglossem **150.952.750**
ptes., del capítol
d'inversions:

Explicació

Import-

Adquisició Maquinària
Brigades.....500.000
Arranjament Cementiri
Municipal.....3.000.000
Adquisició Maquinària
Plànols.....525.000
Equip de Gestió Plà
General.....1.000.000
Camp de Futbol «Les
Guixeres».....4.000.000

Inversió vies
Públiques.....2.500.000
Semàfors Passeig Països
Catalans.....3.700.000
Annex edifici La Salle
2.ª Fase.....4.000.000
Urbanització C/.
Fr. Macià.....11.848.000
Urbanització Pla
Massana.....31.675.000
Urbanització Pça.
Catalunya.....35.325.000
Urbanització Lluís
Moreno.....9.000.000
Urbanització Col.lector
Sant Antoni / Sant
Dionís.....1.200.000
Edifici La Salle
3.ª Fase.....25.861.000
Adquisició Solar
«Coma Cros» per a
Escola.....11.250.000
Adquisició pati
«Can Panxut» per Centre
Cultural.....431.250

Adquisició Garatge costat
«Can Panxut» per centre
Cultural.....1.457.500
Adquisició solar per
Centre d'Assistència
primària.....3.680.000
TOTAL.....150.952.750

Moviment Demogràfic

Parròquia Sant Jaume Defuncions:

Joan Nat i Nualart,
morí als 76 anys, el dia 1.º
de novembre.

Ricard Arbusé i Vila,
morí als 65 anys el dia 6 de
novembre.

Parròquia de Sant Cugat

Baptismes:

2 de novembre: Cris-
tina Sala i Pinsach, Pau
Pallàs i Moré i Albert Re-

yes i Reyes.

Matrimoni:

El dia 8 de novembre,
es casaren en Jaume Mas-
ferrer i Sunyer, el noi pe-
tit de **cal dorecho**, i la
Dolors Serra i Solà.

Defuncions:

30 d'octubre: Maria
Martínez i Fernàndez

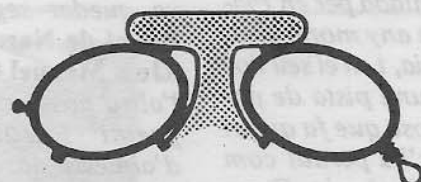
2 de novembre: To-
masa M.ª dels Àngels de
Tena i Romero

Pop Mollera

AUTO-ESCOLA LLADÓ, S.A.

Ctra. de Palamós, 58 - Tel. 49.23.47 - CELRÀ
C. Pau Casals, 52 - Tel. 23.52.18 - SALT

OPTICA TARRÚS, S.A.

Jaume Tarrús i Galter

Licenciat en Ciències Físiques
Òptic Diplomàt

Santa Clara, 54, - Tel. 21 37 50 - GIRONA
Dr. Ferran, 1 - Tel. 23 06 61 - SALT
Francesc Civil, 1 - Tel. 21 78 01 - GIRONA

Descompte del 10%

per a jubilats socis del "Casal de Jubilats"

IMATGES

«The End»

Possiblement els que seguïu aquesta columna, em direu que sóc un pesat, ja que diverses vegades us he parlat dels cinemes de Salt. Primer va ésser el Cinema Núria, amb tota la seva tradició de local popular. Primer, com a espai d'esbarjo amb el nom de La floreal i acabada la guerra com a cinema; el propietari era la fàbrica Coma-Cros, i des de fa molts anys, dels Germans Gubau. Aquests es varen animar i en varen fer un altre l'Esplai, que en els seus inicis va ésser Sala de Ball, regentada per en Planes. Fa un any moria el cinema Núria, i en el seu lloc ha sortit una pista de patinatge, cosa que fa que el local no s'ha perdut com a diversió i esbarjo. Fa un any, deia, que el que perillava era l'Esplai, ja que cada vegada hi anava menys gent. El temps, dissortadament, m'ha donat la raó. Entre tots l'hem perdut. Sembla ésser que a l'Ajuntament de Salt no l'interessa com a local públic, que és entremig del Veïnat i Salt. Sembla que deixarà d'ésser un local d'esbarjo per acollir autobusos. I el problema greu, no és que Salt es quedi sense cap cinema. El problema, crec jo, és que ens quedem sense un espai, acondicionat, amb capacitat per a més de 500 per-

sones. Un espai per fer-hi reunions, festivals de Música, la festa anyal de Salt Sardanista, cinema, titelles o qualsevol altre cosa útil per al poble. Però tranquils, la vida continuarà igual, l'Ajuntament farà grans projectes i el personal es quedarà a casa a veure la televisió, així estarà més controlat.

L'altra imatge

Aquest mes a l'altra imatge hi tenim la Maria Mercè Roca. Escriptora jove, que va néixer a Girona l'any 1958. El 1985 va quedar segona en el Premi de Narració Curta «Just Manuel Casero» i a l'altra any va guanyar el premi Recull. Fruits d'aquests dos premis tenim el llibre Ben estret, publicat per El Llamp. L'any 1985 guanya el Premi de periodisme Manuel Bonmatí pel seu article A les fosques, publicat en el Punt Diari, on té una secció setmanal amb el nom d'A poc a poc. A finals del 85 guanya el premi Víctor Català, amb l'obra Sort que hi ha l'horitzó, publicada a Selecta. Avui presentem una narració inèdita.

G.T. Ribas

No pot tardar

«... arrossegats quasi tots per la voràgine metaffísica és fins i tot un dels pocs que han restat en el terreny de la moral, lliure de traçar-hi arabescos i sinuositats que li són propis.»

Quanta gent! Espero que no tardarà gaire. Amb tanta música, em distrec. Haurien de prohibir l'aire condicionat. Ara em pensava que era ell, però no. Fa fred! Aquesta noia porta una brusa com la meva. Ja no pot tardar gaire.

«... Senzillament, l'episodi central de la seva història, la més tràgica i també la més misteriosa: el laberint.»

Laberint, laberint. La gent va de pressa. Això que m'he begut era glaçat. Que carregada, aquesta noia! Ara només hi ha una taula buida, i en canvi quan m'hi he assegut no n'hi havia cap de plena. T'imagines que ara em trobés algú? Mai sé què dir. I amb aquest fred que tinc... Una altra vegada em pensava que l'era. És pesat, tanta gent!

«... és una de les lliçons més morals que la moral hagi mai dictat: és que aquesta història de meandres de la qual cap home no aconsegueix mai de sortir, ha de ser interpretada moralment.»

La dona d'aquí al meu costat no calla. La sento tant que no puc llegir bé. Quins problemes explica pobra... Aquest noi porta una jaqueta al braç, veus? Un noi amb crosses. Ara s'acosta tot un riu de persones. Des d'aquí on sóc, en aquesta rodona amb les taules, surten carrers plens de botigues, com si fossin els braços d'una estrella. Encara no ve... I si no se'n recorda, que és aquí?

RELOTGERIA • JOIERIA
PLAQUES I TROFEUS

Comas

C/. Major, 83
Tel. 23 47 70

SALT (Girona)

pas gaire

Potser m'he equivocat de lloc. No, no m'he equivocat de lloc m'ho dic per fer-me poc. No tardarà.

«... no hem de deixar-nos empresonar. Ni per certes embriagueses, la salvaguarda de les quals serà el fil d'Ariadna, ni, en un altre sentit. Per un deure rutinari que podria ser-ne la conseqüència.

Això no sé què diu. Tanta estona a la llibreria, m'he comprat un llibre que no sé què diu. Deu ser el soroll. Aquesta música... Segur que a casa el puc llegir. Quan la música s'abaixa sento la senyora. Ja deu fer una hora que sóc aquí. Una monja. Les monges, tan tapades... A veure? Cinquanta minuts, veus? Cinquanta minuts. Si no fos pel fred, mira, però tinc pell de gallina. Que petit, aquest nen! Quins pantalons porta? Els blaus? No, els grisos, porta. Aquesta noia té els pits molt grossos. Li queden aixafats. D'on surt, tanta gent? Em sembla que em marejo una mica, si miro tant.

«... que per ell inspira la propulsió de la vida: anar més enllà. Aquesta ordre de desobeir tot manament limitatiu està en el principi de tota la seva ètica.»

Ja estic cansada. Potser el cambrer està enfadat perquè fa molta estona que sec aquí. Podria beure una aigua. Em sembla que m'aixecaré. Puc passejar per aquí davant. A fora deu caure un sol fortíssim, i aquí hi fa fred. M'aixecaré. Li diré que cobri i miraré aquests aparadors. Ara sí que ja no pot tardar. És avorrit, em fa posar nerviosa. Ara: mira'l.

M. Mercè Roca

**ESCORXADOR
GENERAL
FRIGORÍFIC**

Sala d'especejar

Frigorífics del Ter, S.A.

CARNS DE PORC I BOVÍ
Repartiment diari

Carrer Major, 419
Tel. 23 31 11
SALT

L'Arxiu del Marquès de Camps

Des de fa un parell de mesos, a les dependències de la Casa de la Vila s'hi mantenen, en algunes condicions d'escalfor, ventilació constant i sense humitats, un conjunt de documents extraordinàriament valuosos per a conèixer la història de Salt.

Aquesta documentació prové de la donació que en el seu dia va fer el **Marquès de Camps** a l'Ajuntament de Salt i que tenia guardada a la seva casa pairal d'aquesta localitat.

Degut a l'incendi ocorregut ara fa aproximadament uns deu anys, que va fer caure part de la volta de la sala on es guardaven els documents, i la humitat que hi havia a la mateixa cambra, els papers no han estat trobats en les millors condicions de conservació.

Entre la documentació obtinguda s'hi ha pogut constatar l'existència d'un fons que fa referència a la **Guerra del Francès**, datat entre el 1800 i el 1811. En aquests moments s'està procedint a la classificació i catalogació de tots els documents. Una vegada llesta aquesta tasca, extremadament lenta i laboriosa, es podrà mesurar la importància real de la donació, que, en paraules de **Joan Boadas**, arxiver municipal de l'Ajuntament de Salt, seran una eina molt important i bàsica per a la reconstrucció de la història del poble.

Mer Fàbrega

RIALLES D'AQUÍ

El teatre ja no és tan popular entre nosaltres, com ho era anys enrera. El cinema, entre altres coses, ha estat la causa d'aquest allunyament. Per això durant els mesos de gener i febrer us oferirem un cicle de teatre a l'Ateneu de Can Panxut.

Dia 25 de gener: **Somni d'un escombriaire** pel grup Teatre Arca.

Dia 1 de febrer: **El Dimonicucarell** per l'Estufa.

Dia 8 de febrer: **El rei i el drac** pel Teatre Gent.

Dia 15 de febrer: **Aventures d'en Massagran** pel grup Joventut de la Faràndula.

Dia 22 de febrer: **La feréstega domada** de W. Shakespeare. Nens del Taller de Teatre de Salt.

En el nostre poble hi ha un grup de nois i noies que cada dissabte al matí es dediquen a endinsar-se en el món del teatre; aquest grup és guiat per la Pilar Prats, que molt amablement ha accedit que li fem una petita entrevista:

D'on sorgí la idea de fer l'escola de teatre?

Complicat; amb altra gent preparàvem una sèrie de tallers. Jo era l'encarregada del de teatre. Els altres tallers no varen tirar. L'Ajuntament, per aprofitar el Panxut, va proposar tirar-ho endavant i varen dir-m'ho.

Quants nens hi havia i quants n'hi han?

L'any passat, tretze o catorze, ara també.

Amb quina freqüència assageu?

Dissabtes de 10 a 12. Però ara ho allarguem fins a la 1.

El curset es limita a ensenyar, o també a interpretar obres en un futur?

El Grup TRIPIJOC amb l'obra «Ali... Què?»

No és ensenyar, només es tracta que ells expressin el personatge que representen.

Quins tipus d'obres o personatges petits assageu?

Tres tipus de treball: improvisacions, obres en general per gent adulta i per ser representada per gent gran (adaptada), versió infantil d'una obra per gent gran.

Tenen molts entrebancs a l'hora d'interpretar un personatge?

No, com l'altra gent. Vergonya... No són obres infantils sinó per a gent adulta, això pot suposar una dificultat, però ells te-

nen una gran facilitat per imitar.

Els nens, com ho veuen? Com una diversió o com una sortida per al demà?

És com una diversió. Encara no tenen clar el que volen ser quan siguin grans. Jo vaig iniciar-me de petita.

I per acabar, creus que aquests nens tenen futur en aquest camp?

Em sembla que sí, que si ells volguessin... Serveixen tots.

Eva Escuin
Mercè Sánchez
(foto: Carme Carbó)

BAR

LES PELMA

OBERT TOTS ELS DIES

RESTAURANT

LA BRASA

Especialitats en carns
cargols i escamarlans

LA FARGA/17

SPLASH/GLOP

NOTES CORRUPTES I/O CORRUPTIVES

Apunts esquizofrènic-místics.

NOTA I

(Primer pla-Pla General):

Per construir-vos una estructura anatòmica més o menys consistent, trieu bé el ferro forjat on colltorçareu vòmits violats o rogens. Al perfil, grec adulterat, bisturitzeu-hi una pituitària d'estany i encereu la superfície cirfaca, on hi ha incrustades dues bales fosques del vostre germà petit. Arrodoniu l'operació canalitzant el crani amb un matoll desigual i convenientment engominat de coure reflectant.

El greix mutilat i la necessitat d'una física androgínia acabaran per concretar un cos liofilitzat de sexualitat sacrificada, però, per estrany que sembli, de verinoses fel.lacions i onubilants cunnilingus.

En acabat, vosaltres, escultors escupidors d'ossos de cossos de prestigio-

sos i ben pagats models, esquitxareu d'ansietat els relleus petrificats de groSELLA; que llepareu amb delit mentre veieu com palmeres tropicals fan l'amor en un got d'aigua.

NOTA II

(Concreció Inconcreta):

L'amor és un plat de lliris podrits, on pasturen dinosaures, en les crestes *punk* dels quals s'hi fan bunyols a la brasa. El nostre plat que ara s'ha convertit en un orinal ple de miccions de cavall i excrements diversos; que suquen una escultura fèble de cotó fluix soldat amb metralla d'aviador paranoic; que es deixa enxampar follant amb el secretari del president, que té la SIDA i li encomana.

NOTA III

(Esperma Light):

I a l'orinari hi queda-

ran clapes d'estels eròtics practicant la sodomia amb cometes bisexuals, que, quan no ratllen l'estratosfera d'esquitxos sagnants, es fan envejar per les comes, que nombroses com són, no poden lligar-se els punts impol.luts i casts,

NOTA IV

(Comunication let's me down):

Les poques antenes parabòliques que es veuen a ciutat mengen galetes humides de mostassa perquè s'excitin els seus genitals hermafrodites i augmentin el nombre per poder així controlar el món de les telecomunicacions, que es contrau i distén com un cony de sangonella aconseguint un orgasme de *donuts* sucats en *coca-cola light*.

NOTA V

(The End):

La cinquena nota són un seguit de ratlles i co-

lumnes esgrafiades, on es corrompen i adulteren passions desenfrenades cap a un univers plaent, ensaiibat de dalt a baix per la llengua salibosa de Venus, qui orgasma cada segon amb el nou penis elèctric de Mart, que és un avantguardista afeccionat a la informàtica, que remena tecles i pitja pius de computadores frígides en una oficina d'Ajuntament plena de yupis inflables i electrònics, que fan footing al vespre i es dutxen en arribar a casa, on es canvien de roba i carden amb una rossa, bruna o pèl-roja que viatja per constel.lacions de dades ortopèdiques i estadístiques violades per les mans corruptes de qui escriu aquesta nota.

2CV

By Bel Bosc

FARGA LàCTICA

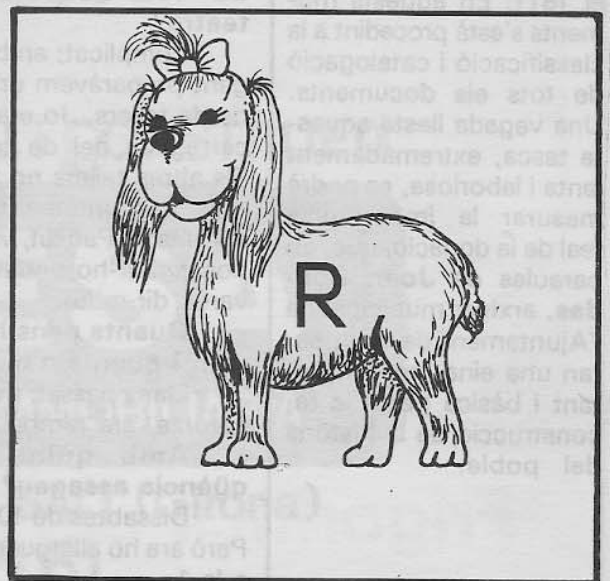
Retolació en català als carrers de la vila

La Comissió Municipal de Normalització Lingüística ha organitzat un Concurs amb els alumnes de 8e de Bàsica de totes les escoles, com a una activitat més de cara a aconseguir, a curt termini, el 80% de rètols en català (actualment n'hi ha el 54'5%).

Es tracta, en definitiva, que els alumnes de 8e redactin uns escrits breus, expressant, a la seva manera, la contradicció que suposa fer tot l'aprenentatge escolar en català i que, en canvi en altres àmbits l'ús d'aquesta llengua no assoleixi els mateixos nivells de normalitat.

La Comissió premiarà la participació de les escoles i repartirà, impresos, els textos més originals, els quals es faran arribar als botiguers.

Vosaltres, si voleu, també hi podeu col.laborar: encoratgeu el vostre botiguer habitual a catalanitzar el seu establiment.

Jeroglífic

Es més fàcil prendre mal que treure la....de nadal

L'ACUDIT FOLL

LA VIDA AMB HUMOR

Madalena a l'estil popular

*Amb versos ben estantissos
i amb una mica de sal
el Burxeta fa pastissos
per les festes de Nadal.*

*Pastissos que són pastetes
carregades de verí,
que engeguen a fer punyetes
el nostre món tan mesquí.*

*Aparteu les criatures!
Plouen neules i capons.
Glòria a Déu a les altures!
Pareu l'orella, minyons!*

*De nadals i poesies
en tenim per molt de temps.
Contingueu les alegries
i llaureu el blat i el fems.*

*Que cada dia que passa
ens apropa al gran destí.
Cal no atabalar-nos massa
i anar fresant el camí.*

*No ens fiem dels grans discursos
ni dels pressupostos vans.
Que no ens manquin els recursos
dels nostres neguits humans.*

*Cada any, Nadal ens apropa
al sofriment dels germans.
És una festa que toca
el cor de petits i grans*

*Als meus lectors de LA FARGA
els convido, com cada any,
a tornar dolça l'amarga
vida que sofreix, i es plany.*

*Pensar en l'altre que plora
ens condueix al nou nat.
Perquè qui plora, implora
i ens reserva, en bona hora,
un garm de felicitat.*

Burxeta

Tintoreria
REGOLTA

- Pells
- Llanes de matalàs
- Catifes

i tot el que fa referència a la
nostra indústria

C/. Major, 312
Telèfon 23 45 43
SALT